

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки вищої школи

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
(найменування навчальної дисципліни)

**підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти**
(вказати рівень вищої освіти)
спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки
(шифр і назва спеціальності)
**за освітньо-професійною програмою
Педагогіка вищої школи**
(назва освітньої програми)
мова навчання українська

Розробник:

Сипченко О.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Гарань Н.С., кандидат педагогічних наук, старший викладач, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Чернякова О.В., кандидат психологічних наук, доцент, доцентка кафедри загальної психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Робоча навчальна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № __1__ від «27» червня 2020 р.

Завідувач кафедри Топольник Я.В.
(ПБ)

Погоджено групою забезпечення спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Керівник групи забезпечення Саяпіна С.А.
(ПБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу

«Донбаський державний педагогічний університет»

«28» серпня 2020 р. протокол №__1__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 120	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	2-й	2-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 4 самостійної роботи здобувача – 8	10 год.	8 год.
	Практичні	
	20 год.	8 год.
	Самостійна робота	
	90 год.	104 год.
	Вид контролю: екзамен	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Дистанційна освіта в закладах вищої освіти» є: формування системи теоретичних знань та практичних умінь щодо організації дистанційного навчання в закладі вищої освіти та технології проектування й розробки курсу на платформі дистанційного навчання Moodle

2. МАТРИЦЯ

компетентностей, програмних результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни
«Дистанційна освіта в закладах вищої освіти»

Компетентності, які формуються з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання з посиланням на шифр відповідно до ОП	Методи навчання	Методи контролю
<p>ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>ФК 1. Здатність виявляти потенційні зв'язки освітньої теорії, освітньої політики та практики.</p> <p>ФК 6. Здатність до консультування з питань освітньої теорії і практики.</p> <p>ФК 8. Здатність до забезпечення позитивної динаміки навчальних досягнень суб'єктів освітньої діяльності.</p> <p>ФК 9. Уміння розробляти та застосовувати освітню програму і навчально-методичні матеріали відповідно до конкретного освітнього контексту</p> <p>ФК 10. Здатність проектувати та реалізовувати навчання осіб з особливими освітніми потребами</p>	<p>ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно-важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ПРН 5. Розробляти просвітницькі матеріали та програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.</p> <p>ПРН 6. Доступно та аргументовано представляти результати досліджень у письмовій та усній формах, брати участь у наукових дискусіях.</p> <p>ПРН 9. Здійснювати аналітичний пошук наукової інформації та оцінювати її за критеріями доцільності та достовірності.</p>	<p>Поєднання традиційних, активних та інтерактивних методів навчання з використанням інноваційних технологій: словесні методи: лекція (проблемна, консультація, лекція з розгляду конкретних ситуацій, мультимедійна, інтерактивна), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, бесіда, дискусія, семінар; наочні методи: спостереження, демонстрація, інфографіка; практичні методи: практичні заняття, виконання практичних завдань, обробка довідкової інформації, моделювання, самостійна робота, зокрема з використання інформаційно-комунікаційних засобів навчання (робота із друкованими та електронними інформаційними ресурсами, виконання індивідуальних завдань, тестування в режимі самооцінювання); робота з навчальною літературою (конспектування, тезування, анотування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані, гейміфіковані та ін.; активні методи навчання: метод проєктів, брейнстормінг, «Плюси й мінуси»; інтерактивні методи навчання: робота в малих групах, тестування.</p>	<p>спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне, письмове опитування, тестовий контроль, самоконтроль (рефлексія, самооцінювання), performance review (обговорення результатів ефективності навчання в системі «викладач-здобувач», «здобувач-здобувач»), оцінювання самостійної роботи (наукове повідомлення, доповідь, мультимедійна презентація, проєкт дистанційного курсу), екзамен</p>

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	зокрема				усього	зокрема			
л		п	лаб	с.р.	л		п	лаб	с.р.	
Тема 1. Теоретико-методологічні засади дистанційної освіти										
1.1. Генеза розвитку дистанційної освіти	6	2			4	6	2			4
1.2. Становлення та розвиток дистанційної освіти в Україні	6		2		4	7				7
Тема 2. Дистанційне навчання як педагогічна система										
2.1. Нормативно-правове забезпечення дистанційної освіти	4	2			2	4				4
2.2. Положення про дистанційне навчання	4		2		2	4				4
2.3. Дидактичні засади організації дистанційного навчання	4	2			2	6	2			4
2.4. Психологічне обґрунтування дистанційної освіти	5		2		3	6		2		4
2.5. Розвивальний потенціал дистанційного навчання	5	2			3	6	2			4
2.6. Контроль у дистанційному навчанні	4		2		2	5				5
2.7. Організація дистанційного навчання	4		2		2	5				5
Тема 3. Технологія проєктування та розробки дистанційного курсу										
3.1. Основні види та призначення платформ дистанційного навчання	6	2			4	5	2			3
3.2. Характеристика платформи дистанційного навчання Moodle	7		2		5	6				6

3.3. Технологія проектування дистанційного курсу	8		2		6	8		2		6
Тема 4. Технологія створення дистанційного курсу на платформі дистанційного навчання Moodle										
4.1. Інструменти платформи Moodle. Додавання ресурсів	7		2		5	5		1		4
4.2. Розробка інтерактивних елементів курсу	10		2		8	8		1		7
4.3. Тестування в системі Moodle	10		2		8	9		2		7
Екзамен	30				30	30				30
Усього годин	120	10	20		90	120	8	8		104

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Гене́за розвитку дистанційної освіти	2	2
2	Нормативно-правове забезпечення дистанційної освіти	2	
3	Дидактичні засади організації дистанційного навчання	2	2
4	Розвивальний потенціал дистанційного навчання	2	2
5	Основні види та призначення платформ дистанційного навчання	2	2
	Разом	10	8

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Становлення та розвиток дистанційної освіти в Україні	2	
2	Положення про дистанційне навчання	2	
3	Психологічне обґрунтування дистанційної освіти	2	2
4	Контроль у дистанційному навчанні	2	
5	Організація дистанційного навчання	2	
6	Характеристика платформи дистанційного навчання Moodle	2	
7	Технологія проектування дистанційного курсу	2	2
8	Інструменти платформи Moodle. Додавання ресурсів	2	1
9	Розробка інтерактивних елементів курсу	2	1
10	Тестування в системі Moodle	2	2
	Разом	20	8

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Теоретико-методологічні засади дистанційної освіти	8	11
2	Дистанційне навчання як педагогічна система	16	30
3	Технологія проєктування та розробки дистанційного курсу	15	15
4	Технологія створення дистанційного курсу на платформі дистанційного навчання Moodle	21	18
5	Екзамен	30	30
	Разом	90	104

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання для вхідного, поточного та підсумкового контролю, взаємоконтролю (взаємооцінювання), самоконтролю (рефлексія, самооцінювання), тестового контролю, усного, письмового опитування, оцінювання самостійної роботи (наукове повідомлення, доповідь, мультимедійна презентація, проєкт дистанційного курсу), семестровий екзамен.

Питання до екзамену з дисципліни

«Дистанційна освіта в закладах вищої освіти»

1. Генеза розвитку дистанційної освіти
2. Дистанційна освіта. Дистанційна форма навчання. Гібридна форма навчання
3. Сучасність і актуальність впровадження і використання E-learning у вітчизняних і закордонних закладах освіти
4. Історія розвитку дистанційної освіти
5. Визначення та сутнісні ознаки дистанційної освіти і дистанційного навчання

6. Становлення та розвиток дистанційної освіти в Україні
7. Нормативно-правове забезпечення дистанційної освіти
8. Положення про дистанційне навчання
9. Дидактичні засади організації дистанційного навчання
10. Психологічне обґрунтування дистанційної освіти
11. Система та процес дистанційного навчання
12. Поняття три-суб'єктної дидактики
13. Принципи дистанційного навчання
14. Мотивація у дистанційному навчанні
15. Спілкування та зворотний зв'язок у дистанційному навчанні
16. Викладач та його роль у дистанційному навчанні
17. Розвивальний потенціал дистанційного навчання
18. Контроль у дистанційному навчанні
19. Організація дистанційного навчання
20. Основні види та призначення платформ дистанційного навчання
21. Характеристика платформи дистанційного навчання Moodle
22. Технологія проєктування дистанційного курсу
23. Інструменти платформи Moodle. Додавання ресурсів
24. Структура дистанційного курсу
25. Вимоги до дистанційного курсу
26. Презентація дистанційного курсу
27. Організаційна структура курсу
28. Інформаційні ресурси дистанційного курсу
29. Електронні освітні ресурси
30. Проєктування змісту дистанційного курсу
31. Види електронних освітніх ресурсів
32. Дизайн дистанційного курсу
33. Принципи дизайну курсу
34. Роль ілюстрації у дистанційному курсі
35. Мультимедіа та інтерактивні модулі дистанційного курсу
36. Розробка інтерактивних елементів курсу
37. Рівні викладання тексту

38. Згорання та розгорання тексту
39. Тестування в системі Moodle
40. Дистанційні технології навчання
41. Дистанційні форми навчання
42. Зміст дистанційного навчання
43. Принципи реалізації дистанційного навчання
44. Поняття три-суб'єктної дидактики
45. Принципи дистанційного навчання
46. Мотивація у дистанційному навчанні
47. Спілкування та зворотний зв'язок у дистанційному навчанні
48. Викладач та його роль у дистанційному навчанні
49. Організація контролю у дистанційному навчанні
50. Тестовий контроль знань
51. Форми тестових завдань
52. Методичні матеріали з написання тестових завдань
53. Вимоги щодо використання тестових завдань
54. Роль контролю у дистанційному навчанні
55. Оцінювання у дистанційному навчанні

7. Рекомендована література

Основна

1. Кухаренко В.М., Бондаренко В.В. Екстрене дистанційне навчання в Україні : Монографія / За ред. В.М. Кухаренка, В.В. Бондаренка. Харків : Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. 409 с.

2. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Дистанційна освіта в закладах вищої освіти» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» спеціальності 011 «Освітні педагогічні науки» денної та заочної форми навчання / Укладач: О. М. Сипченко. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2020. 71 с.

3. Сипченко О., Черкашина Л., Гарань Н. Формування загальних компетентностей майбутніх викладачів засобами інноваційних технологій в освітньому середовищі ЗВО. *Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій*: монографія за заг.ред. Л.Г.Гаврілової. Hameln, Germany : InterGING. 2019. С. 180–195.

4. Технології дистанційного професійного навчання: метод. посіб. / О.В. Базелюк, О.М. Спірін, Л.М. Петренко, А.А. Каленський та ін. Житомир: «Полісся», 2018. 160 с. URL: <https://cutt.ly/GfBwWm1>

5. E-learning у теорії та практиці навчання суспільно-гуманітарних дисциплін : колективна монографія / [Пашков В., Лісцин В., Каракатсаніс Т., Коряцька Г., Курінна А., Путій Т., Сирцова О., Шацька Н.]; / за заг. ред. Г.Р. Корицької, Т.М. Путій. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2017. 120 с.

Допоміжна

1. Катерняк І. Посібник з підготовки та організації електронного навчання. К. : ФОП Демчинський О.В., 2017. 52 с.

2. Кива Л., Пилипенко В., Сипченко О. Особливості впровадження дистанційного навчання у ВНЗ. *Гуманізація навчально-виховного процесу*: Зб. наук. праць. № 4 (84) [за заг. ред. проф. В. І. Сипченка]. Слов'янськ : ДДПУ, 2017. С. 45-57.

3. Прокопенко А.І., Підчасов Є.В., Москаленко В.В., Доценко С.О., Лебедєва В.В. Технології дистанційного навчання: методологія створення та супроводу навчальних курсів. Навч. посібн. Х. : ХНПУ імені Г.С. Сковороди; «Мітра», 2019. 81 с.

4. Розробка електронних курсів у науках про навколишнє середовище: Навчально-методичний посібник / Ю.В. Холін, Г.В. Тітенко, Н.В. Максименко, А.Н. Некос, К.Б. Уткіна, В.Г. Левчук. ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Одеса: НУ «ОМА», 2017. 75 с.

5. Сипченко О. Формування цифрової компетентності магістрів освіти в умовах дистанційного навчання. *Modern education, training and upbringing: collective monograph* / Abdullayev A., Rebar I., etc. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch. 292-298 DOI- 10.46299/ISG.2021.MONO.PED.I

6. Сисоєва С.О., Осадча К.П. Стан, технології та перспективи дистанційного навчання у вищій освіті України. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Т. 70, № 2. С. 271-284. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2019_70_2_22.

7. Спірін О.М., Колос К.Р. Технологія організації масового дистанційного навчання учнів в умовах карантину на базі платформи Moodle. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2020. 79(5), 29-58. URL: <https://cutt.ly/mlL5uUw>

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Закон України «Про вищу освіту» від 24.07.2020 № 1556-VII. URL: <https://cutt.ly/SkZ9CAt>

2. Закон України «Про Національну програму інформатизації» від 07.06.2020 № 74/98-ВР. URL: <https://cutt.ly/club60U>

3. Закон України «Про інформацію» від 16.07.2020 № 2657-XII. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

4. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні URL: <https://cutt.ly/5lun13c>

5. Положення про дистанційне навчання. Затверджене наказом МОН України №466 від 21.08.2015 № z0703-13. URL: <https://cutt.ly/Qlun6fD>

6. Положення про дистанційне навчання у ДДПУ «Донбаський державний педагогічний університет» від 28.08.2020 №1. URL: <https://cutt.ly/xlumiDS>

9. Посилання на дистанційний курс

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1617>